

27. 4. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Legislativní nouze

Pokud se jedná o obsah pojmu „legislativní nouze“, jde o zvláštní způsob projednávání zákonů, jehož užití zákon předpokládá jen za mimořádných okolností. Podstatou legislativního procesu pak ve stavu legislativní nouze je ze zákona upuštění od prvního čtení. Poslanecká sněmovna může rozhodnout o upuštění od obecné rozpravy a omezení řečnické doby poslanců. Třetí čtení může následovat bezprostředně po čtení druhém.

Pokud by ve čtvrtek 22.4.2004 nepřijala Poslanecká sněmovna novelu zákona o DPH, kterou na počátku měsíce vetoval prezident Václav Klaus, přišli by zřejmě vládní poslanci s náhradním řešením. Tímto náhradním řešením by podle slov předsedy klubu ČSSD Petra Ibla bylo to, že by vláda zřejmě připravila jen takovou novelu, jenž by obsahovala pouze změny požadované EU v souvislosti s naším rychle se blížícím vstupem do EU. Takto vypracovanou novelu by pak poslancům předložila ve stavu legislativní nouze.

Pokud se jedná o obsah pojmu „legislativní nouze“, jde o zvláštní způsob projednávání zákonů, jehož užití zákon předpokládá jen za mimořádných okolností. Podstatou legislativního procesu pak ve stavu legislativní nouze je ze zákona upuštění od prvního čtení. Poslanecká sněmovna může rozhodnout o upuštění od obecné rozpravy a omezení řečnické doby poslanců. Třetí čtení může následovat bezprostředně po čtení druhém.

Pro srovnání - standardní legislativní proces tvoří tři čtení. Při prvním čtení je návrh zákona, který uvede sám navrhovatel, projednáván Poslaneckou sněmovnou. Po něm vystoupí zpravodaj, kterého určí organizační výbor nebo předseda Poslanecké sněmovny. Dále se koná o návrhu zákona obecná rozprava. Úspěšným završením prvního čtení návrhu zákona je jeho přikázání k projednání výboru či výborům, čímž se procesně dostane návrh do druhého čtení. Druhé čtení návrhu zákona koná opět Poslanecká sněmovna, tedy plenární zasedání všech poslanců. Uvede jej opět navrhovatel návrhu zákona. Po něm vystoupí zpravodaj (zpravodajové) výboru, který návrh zákona projednal. Pak se o návrhu zákona koná obecná a posléze odborná rozprava, po kterých, není-li rozhodnuto o zamítnutí návrhu či jeho vrácení zpět výborům novému projednání, následuje třetí čtení návrhu. Třetí čtení návrhu zákona se koná opět v plénu Poslanecké sněmovny, i tentokrát formou rozpravy. Lze jej zahájit nejdříve 24 hodin od doručení pozměňovacích, případně jiných návrhů všem poslancům. Na jeho závěr Poslanecká sněmovna nejprve hlasuje o pozměňovacích, případně jiných návrzích k návrhu zákona. Poté se Poslanecká sněmovna usnese, zda s návrhem zákona vyslovuje souhlas. Pokud je usnesení kladné, je zákona přijat.

Zákonodárny proces ve stavu legislativní nouze vymezuje § 99 zákona číslo 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny. Odstavec první tohoto ustanovení stanoví, že za mimořádných okolností, jsou-li zásadním způsobem ohrožena základní práva a svobody občanů nebo bezpečnost státu nebo hrozí-li státu značné hospodářské škody, vyhlásí předseda Sněmovny na návrh vlády stav legislativní nouze na určitou dobu.

I když předseda Poslanecké sněmovny vyhlásí na určitou dobu stav legislativní nouze, Sněmovna jej může zrušit nebo omezit dobu, na níž byl vyhlášen.

Ve stavu legislativní nouze může předseda Sněmovny na žádost vlády rozhodnout, že předložený vládní návrh zákona bude projednán ve zkráceném jednání.

Poslanecká sněmovna dále vždy posuzuje jak před projednáním návrhu pořadu schůze, tak před projednáváním vládního návrhu zákona, zda i nadále stav legislativní nouze trvá, resp. zda jsou splněny podmínky pro projednání vládního návrhu zákona ve zkráceném jednání.

Ve stavu legislativní nouze se neužije ustanovení § 53 z. č. [90/1995](#) Sb. upravující „pracovní dobu“ Sněmovny, tedy především čas každodenního zahájení a ukončení jednání Sněmovny a dny v týdnu, ve kterých Sněmovna jedná, dále ustanovení o lhůtě 10 dnů v § 97 odst. 2 a 3, který jinak upravuje postup při změně či zamítnutí návrhu zákona Senátem a v § 98 upravujícího vrácení zákona Sněmovně prezidentem.

Jak je z výše uvedeného patrné, takto nastolený stav legislativní nouze by tudíž umožnil velmi rychlé přijetí novely zákona o DPH tak, aby mohla začít platit ke dni vstupu země do EU, ke kterému dojde 1. května.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbalové agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)
- [Lichevní smlouva ve světle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 2025, sp. zn. 28 Cdo 2378/2024](#)